

L'ESQUELLA

D E L A T O R R A T X A

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ ARAGÓ, 290 TEL. 23994

T R E N T A C È N T I M S

FRIED-
FELD

— La plaça de Múrcia...? Ah, sí! Es aquesta!

REVISTA DE PREMSA

LA PUBLICITAT

En donar compte de la resolució de la Societat de Nacions, referent a la invasió d'Espanya, aprovada pel Consell i refusada després per l'Assemblea, l'òrgan d'Acció Catalana diu:

6.—L'Assemblea i el Consell expressen llur desig que les iniciatives diplomàtiques recents preses per algunes potències, aconseguirà la retirada immediata i completa dels combatents espanyols que lluiten a Espanya.

Nosaltres, deduïm, i invitem el lector a fer el mateix, que a fi de comptes és un consol que els vots d'Albània i Portugal hagin evitat aquesta monstruositat que proposa el punt sisè...

LAS NOTICIAS

Baldomera Fàbregas, del Sindicato de Trabajadores de Agua, Gas y Electri-

cidad, pertenece a la U. G. T. desde hace cinco años y es un militante consciente y fervoroso.

Si Baldomera és un militant conscient i fervorós, és indubtable que ja fa cinc anys es posà en vigor la consigna de què les dones ocupin a la reraguarda els llocs dels homes.

La Rambla

Els espanyols a penes mengen i van mol vestits, cosa que s'ha pogut apreciar en els presoners i evadits d'aquests últims dies. — Febus.

Quina estranya manera de vestir, la d'aquests presoners i evadits!

PAQUETS AL FRONT MORT IMPORTANT

Ha mort l'important personatge, Paquets al front.

Acompanyem «La Rambla» en el seu profund dolor.

EL DILUVIO

LA INSPECCION DE PRIMERA ENSEÑANZA Y LOS EXAMENES DE SELECCION

Los alumnos seleccionados en las escuelas públicas que han solicitado practicar las pruebas de selección para el ingreso en los Institutos de Segunda Enseñanza, deberán personarse el lunes, día 28, a las cuatro de la tarde, en los lugares siguientes:

Tribunal núm. 1. — Solicitantes a los Institutos Pi y Margall, Salmeron, Giner de los Ríos, Auzias March y Albéniz de Badalona, y los que no hayan determinado Instituto, en el Grupo Escolar Pere Vila (paseo Fermín Galán).

Número 2. — Un juicio por atentado contra Ramona Viente Arévalo y otro por tenencia ilícita de armas contra Alejandro Arribas.

Hem de reconèixer que la Nova Pedagogia està orientada en saludables i audacioses innovacions.

ON ANIREM A PARAR?

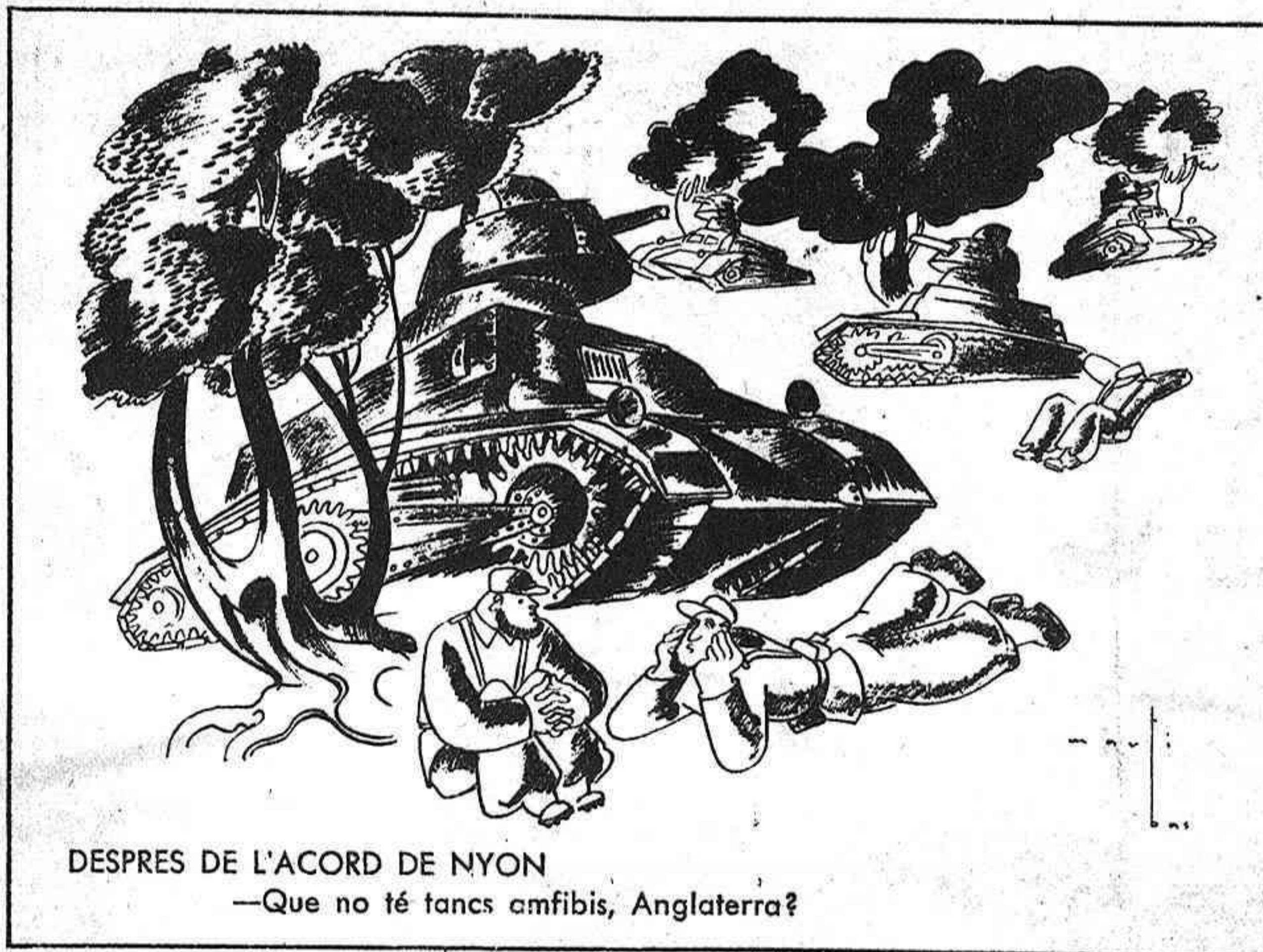
— Així vostè no ha dinat?

— Qui, jo? Jo sí! He menjat pollastre i llagosta, sinó que no es pot dir.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

ANY, LXI

NUM. 3033

EDITORIAL

La cua dels ministrables

Es un fet evident i a més no és nou que la cua més llarga i més grossa de totes les cues que es fan i es desfan és la cua de les crisis, allargassada i engrossida total i estoicament per tots els presumtes ministrables del país que són, ail, tants o més que els partidaris de la unitat que es desfà i no es fa.

Nosaltres coneixem el problema per la senzilla raó (que volem confessar, puix que no és cap raó inconfessable) que nosaltres també tenim a casa gent ministrable com tenim i té tothom a casa seva algú que vol dirigir pel·lícules.

A L'ESQUELLA, que mal ens està dir-ho, però, entenem quelcom de política, tenim una mà de xicots dels pocs que encara no han marxat al front (ja n'han mar-

xat cinc) plens d'aspiracions i d'insanes incipències.

Doncs bé; quan nosaltres observem esverats que algun xicot d'aquests es fa vegetarià, catacrucl, ja hi som, no falla mai, aquest vol ésser ministre i seguidament, amb un impudor més aviat públic, comença de fer córrer que aviat hi haurà crisi per a donar satisfacció als desigs de responsabilitzar-se de certes masses majoritàries i àdhuc obreres o obre-ristes i tal...

¿A quina casa ni a quina família que tingui tarja de racionament no hi passa altre tant?

I nosaltres també diem: ¿no fóra una bona mesura establir la tarja de racionament de carteres?

¿No seria això la millor manera d'acabar amb aquestes

cues de presumtes ministrables, més llargues que un dia amb poc pa?

Però no s'alarmin, no, els federals de tota la vida ni els sindicalistes de tota la setmana.

Encara que la vinguda de certa gent faci presumir el contrari, ara com ara de crisi no n'hi haurà, francament, i el millor i més discret fóra desfer la cua i anar a treballar...

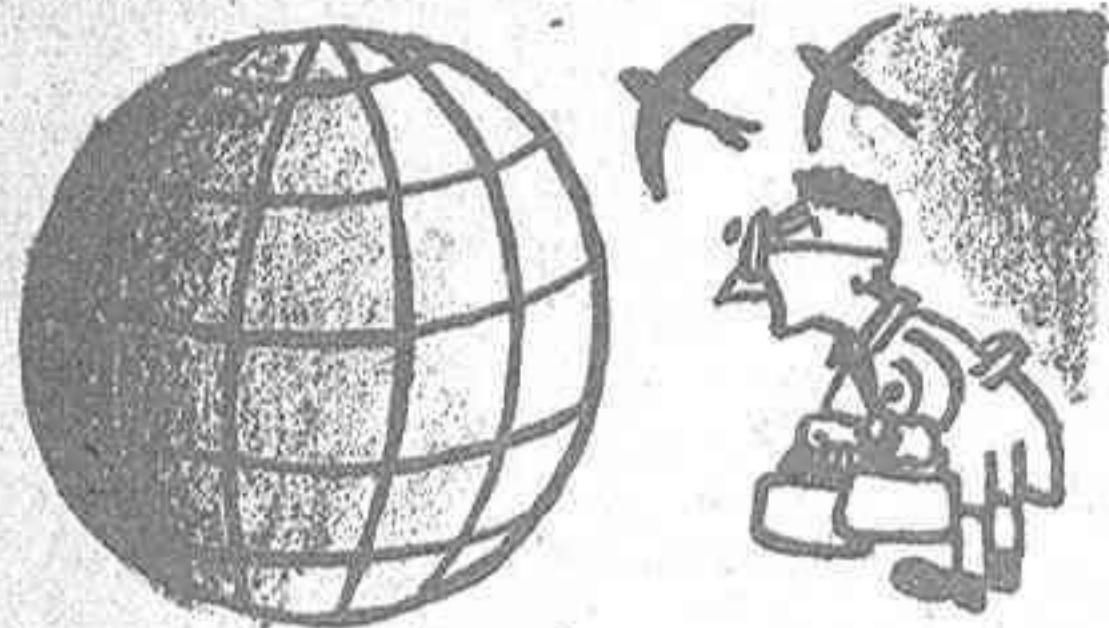
Es dur, però és així i si no ho fos els que ens coneixen ja saben que nosaltres no ho escriuríem.

Nosaltres som els primers perjudicats, paraula!

Això no vol dir que no hi hagi crisi demà passat, posem per cas, però creguin seriosament que els de la cua no hi tenen res a pe- lar.

ESQUELLOTS

«LOS AMIGOS DE CUBA.»

Tots els camins van a Roma, diu l'acudit, i hi ha molta gent que té una fe absoluta en els acudits.

Nosaltres sabem d'algú que fa mesos polsa tots els camins que van o que ell creu que hi van a Roma, com si fossin cordes de guitarra.

Primer anà pel camí elemental i li denegaren el passaport, després tractà d'anar a veure els seus amics de Mèxic, però no els seus amics «amics de Mèxic» d'ací, sinó els amics d'ell que viuen a Mèxic, i també per aquest camí li fou denegat el passaport.

Ara està conreant amics de Cuba, amics que ell es treballa ací i que són de Cuba, per a anar a veure els amics de Cuba, o sia els que són a Cuba.

Perquè el lector ho vegi més clar, li direm que està a punt de crear-se a Barcelona la Asociación de los Amigos de Cuba, que serà presidida per aquell ex bon amic de Mèxic i de la Soli que es deia... endevina-ho, lector.

SANT ESTEVE S'HA PASSAT A LA C. N. T.

La revolució ha fet no solament que els indiferents es tornessin entusiastes proletaris, sinó també que la seva benèfica influència arribés al cel, on es veu que la nostra propaganda ha arribat de contraban.

El cas, considerat celestialment, és greu, però considerat terrenalment és molt fàcil.

Es tracta no res menys que «Sant Esteban Palautorderas» s'ha convertit al laïcisme de la C. N. T.

Aquest sant tenia establerta una lletieria al carrer d'Aribau, i quan arribà el 19 de juliol es va posar incondicionalment al servei de la Revolució. Com que es tractava d'un negoci de llet varen fer-se càrrec d'ell els confederals, que de cap manera pogueren transigir amb aquell rètol que deia:

«Sant Esteban Palautorderas»

Però arreglar això era tan fàcil com convertir el Sant al laïcisme.

Posant un tros de paper amb una C pintada, damunt les lletres SA de SANT, va quedar convertit en C. N. T. O sigui, que d'aquesta manera es va fer un adepte a la causa i quedava consolidada la Nova Economia.

ELS VIUS DE TOTA LA VIDA

Alguns diputats que han parlat en la darrera reunió de les Corts de la República han remarcat que quan varen anar a la reunió de l'Assemblea interparlamentària celebrada darrerament a París, varen tenir ocasió de llegir unes llistes que feren circular clandestinament els partidaris de Franco i en les quals es donava com a mort un diputat que és viu i radical i que ha assistit ara a la reunió de les Corts de la República.

Es un diputat que ja hem dit que és viu i que en temps havia tingut un estanc a Barcelona.

—Jo mai no he dubtat que fos viu—deia un comentarista als passadissos de la Cambra.

—I tan viu—replicà un altre—; és allò que se'n diu un viu de tota la vida.

EL POBRE J. M. MASSIP

L'Agència Fabra s'ha apuntat un tanto a costes de la puerilitat del seu corresponsal a París, ex director de «La Humanitat» de Barcelona i ex regidor municipal del nostre Ajuntament, senyor Josep Maria Massip, destituint-lo fulminantment per haver donat com a excusa per a no assistir a les sessions de Corts les seves ocupacions com a tal corresponsal.

L'Agència Fabra ha demostrat que no és incompatible el seu treball amb les obligacions d'un diputat, i a major abundament ha presentat un diputat retornat de París i que és director de l'Agència Fabra a Barcelona des de París estant.

CRIA CORBS...

Els acomodadors dels cinemes cobraven poc. Cobraven i cobren poc. La vida cara... les hores de feina... tot allò que deien abans els infectes obrers i que ara no tenen el dret de dir-ho perquè són els amos.

I decidiren anar a la vaga. Però per anar a la vaga contra el Comitè Econòmic de Cines s'havien de reunir en un lloc que no fos del Comitè Econòmic de Cines. I es varen reunir. Però el Comitè Econòmic de Cines ho va saber i va avisar la policia perquè la reunió era clandestina —com abans de la Revolució. I la policia va dissoldre la reunió i va detenir els dirigents com abans de la Revolució. I sembla que ara els acomodadors volen fer-se de la Patronal dels ex-patrons.

ELS EX-ESCLAUS DEL SENYOR SALLA S'HAN EMANCIPAT QUE ES UN «CONTENTU»

L'altre diumenge un obrer volia comprar alguna cosa per la família i va anar a «La Mallorquina» perquè enlloc no trobava res. «Una confiteria de senyors —es va dir—, però ara tots som obrers».

I en ésser a dins va veure fuet.

—Home, fuet! —es va dir—; tant de temps que no n'hem menjat.

I en veu alta va preguntar:

—A quant?

—A setanta cinc pessetes el quilo.

—Bé —va contestar—; no era precisament fuet el que volia; aquests carquinyolis agradaran a la mainada. A quant els veneu?

—A sis pessetes.

—Són barats, poseu-me-n'hi un.

—Un què? Una voleu dir. Són a sis pessetes la lliura. El quilo a quinze —va advertir el dependent amb la boca plena de carquinyolis que anava picant de tant en tant.

—Que us penseu que jo haig de pagar els que us mengu els sis ganduls que despateixeu ací?—va preguntar indignat l'obrer.

—I doncs què? Que no hem de dinar, nosaltres? —contestà l'altre.

I anà a servir un client que no era tan llepafils, perquè ja feia temps que tocava els beneficis de la Revolució i de la guerra.

—Miri: el permí ha baixat.

—Miri si ha baixat que no en venen.

Cal que els

— I vostès?
— Dos a Campo Sagrado.

Hem rebut algunes cartes dels nostres lectors, insolents les més i grolleres les altres, en les quals els nostres amables comunicants es queixen de l'augment que ells troben injustificat, del preu del nostre setmanari que, de dos quartos ha passat a trenta cèntims de pesseta. Si no fós pel to més aviat amenaçador de les cartes, nosaltres les hauríem tirat al cove, sense cap comentari; però som de l'opinió, com el senyor Benet Mussolini, que, quan les peticions es fan ben fetes, no hi ha cap raó per no atendre-les.

Els nostres lectors troben que és una immoralitat, després d'haver-los explicat les nostres activitats financeres extra-editorials, voler fer entrar en aquest camp la distribució i venda del nostre producte. Tenen tota la raó; no ho podem negar; però, què passaria si claudiquéssim, encara que no fos més que per una sola vegada? Ja saben els nostres lectors aquell vell refrany de la sabiduria popular: «Del bou a l'ou, de l'ou al sou». I, què val un sou en els nostres dies? No val ni un sou, a menys d'ésser el sou d'un enxufat i ja estan cobertes totes les places.

No obstant, i perquè els nostres lectors vegin, que, almenys, la bona voluntat hi és, podem oferir-los, si no rebaixar-los L'ESQUELLA, almenys rebaixar-los el pis, si el paguen. De quina manera? Molt senzill: perquè els que fem L'ESQUELLA som, precisament, els que cobrem els pisos.

Els que fem L'ESQUELLA, ara ja ho podem dir, som els que abans administràvem les cases de lloguer, allò que els propietaris en deien procuradors, perquè es pensaven que procuraven per a ells i allò que nosaltres en dèiem procuradors, perquè procuràvem per nosaltres. Ara, és clar, no ens diem procuradors, perquè estem sindicats, però procurem com no havíem procurat mai.

I, com és, preguntaran els nostres lectors, que procurem tant?

Molt senzill. Al començament, com és natural, ens vàrem fer del Sindicato de la Construcció, perquè ell o els seus avis, havien fet les cases i era natural que fossin seves, com és natural que els túnels dels trens siguin dels minaires i aquests tinguin també participació en l'explotació dels Metros. Nosaltres, aleshores, administràvem les cases pel compte del Sindicato i pel nostre. Però després es va fer allò de la Propietat Urbana i, naturalment, vàrem entrar a la Propietat Urbana, perquè, qui, si no nosaltres, som de la Propietat Urbana?

Naturalment, com que el Sindicato de la Construcció seguita fent-hi les obres i reformes necessàries, nosaltres havíem d'ésser els intermediaris, com és natural i, com que això de fer tornar a sortir el nom de Propietat va fer obrir tot seguit l'ull als ex-propietaris, calla, perquè la Revolució no calgués en la més objectiva de les contrarevolucions, parar-los els peus d'un cop—d'un cop de peu, és clar.

El lector, si no és propietari, ens preguntarà si ho férem, i nosaltres li contestarem que sí.

El ram de la Construcció és, com el seu nom indica, un ram constructiu. Però, com el seu nom no indica, no és el ram de la Passió, entre altres raons de menys pes, perquè no és el ram de la Passió sinó el gall.

El ram de la Construcció, constructiu com és, havia de construir. Però, per què construir cases noves, quan tantes reformes hi ha a fer en cases velles? A més, les cases noves

— On van?
— Dues sibeques.

a/ozà

Llogaters ens paguin els pisos perquè sinó haurem d'apujar altre cop L'Esquella

les hauria de pagar la Generalitat i hi ha, no sé si m'enteneu, aquell decret, segons el qual la Generalitat podria enviar tot el ram a fer trinxeres, i aleshores sí que seria el ram de la Passió!

Doncs, es començaren de fer reformes, i reformes de reformes, i reformes de reformes de reformes. I totes aquestes reformes es pagaven, és clar, dels lloguers que hauria hagut de cobrar el porc del propietari.

Així, preguntarà el lector, però pregunteu, carall, que sembleu un enze!

—Així, el propietari no cobra res, ni per cobrir les formes?

—Home, si s'ha de morir de gana i ho demana bé, se li pot fer un avenç de dues-centes pessetes; però com comprendreu, amb dues-centes pessetes no n'hi ha pas prou, ara, per menjar i cobrir-se les formes.

—Però bé heu de justificar que heu cobrat.

—Ara hi toqueu! Si justifiquéssim que havíem cobrat, de què ens serviria cobrar? Recordeu aquells rebuts de l'antic i podrit règim, que a la part esquerra hi tenien com una serra? Allò era el melic.

—El melic?

—Sí, el melic; per allí anaven enganxats a la matriu i amb la matriu, nosaltres, els procuradors, havíem de justificar el que havíem cobrat i el que no havíem cobrat. En canvi els d'ara són llisos com Adam.

—Què voleu dir?

—Que com Adam no tenen melic, perquè no han sortit de cap matriu.

—I vosaltres creieu aquestes coses?

—D'Adam, no; però dels rebuts, sí. També haureu vist que no van numerats.

—Deu ésser per estalviar funcionaris.

—No. També la firma d'algú que firma va impresa. Això és per no haver de firmar tant. Agafeu un rebut ja firmat, hi poseu el

timbre, el preu, el carrer, el pis, el nom, i si el podeu cobrar el cobreu.

—El timbre?

—Bé, allò que es posa sucant en un tampo; els timbres són concertats; hi ha un quadret que diu: «Timbres satisfets en metàl·lic».

—En metàl·lic voleu dir.

—No, en metàl·lic.

—Així l'Estat deu estar molt content de veure que és l'únic que cobra.

—No n'està gens, perquè no cobra.

—Així, no cobra ningú?

—Sí; cobrem nosaltres, si algú vol pagar. Però nosaltres no podem pagar a ningú. Tenim un dèficit! Només afigureu-vos que la senyora Parellada, una propietària de cases

com una casa, més ben dit, com setze cases que tenia, en treia 200.000 pessetes cada any i ara hi ha dèficit! I en aquestes condicions l'Ajuntament volia municipalitzar l'estatge en comptes dels tramvies i autobusos!

—I si s'ha de fer alguna reclamació, on es pot telefonar? Perquè en els rebuts no s'indica cap telèfon.

—Ah!

—Doncs, si no es pot telefonar, on s'ha d'anar?

—Si ho voleu saber, aneu a Salamanca!

—Es que Salamanca és dels feixistes i no s'hi pot anar.

—Per això us ho dic.

LENITAT

— Considerant que si el processat és dolent Déu el castigarà

"Vivituri te salutant"

Un gran discurs que ha frustrat l'absència del lleó...

(Text pre-taquigràfic)

L'orador: Compañeros. Amigos todos:

Ante vosotros, ante el estamento de vuestra inmanente soberanía parlamentaria, comparece un anciano (emoció).

Ante las Cortes soberanas y legítimas de la República Española, en demanda solemne de generoso respeto para la más sincera contrición, se acoge en las aguas tranquilas del puerto de la democracia un naufrago del mare nostrum, de las aguas agitadas por los piratas; más que un naufrago, un viejo velero abarrotado de la carga preciosa de la experiencia.

Un arcaico galeón, desmantelado si queréis, por los embates de la lucha, pero que jamás, ¡jamás!, en los fragores de la tempestad y de la batalla arrió la gloriosa bandera tricolor de la República (rumors).

Aquí me tenéis ante vosotros, jueces humanos de mi humana fe, como un mártir del circo romano, dispuesto a arrojar mi viejo corazón sangrante a las feroces garras, a las insaciables fauces de la polémica libre.

«Morituri te salutant!», dije henchido de sinceridad al marchar, y heme hoy aquí vuelto para deciros: «Vivituri te salutant!».

Una veu: «Et cum spiritu tuo».

L'orador: —Pues bien, «Vivituri te salutant», repito, que quiere decir «Los que quieren vivir te saludan».

Yo ya he vivido mucho y puedo afirmar con el aval de mis años y el patrón plata de mis cabellos de anciano que soy un vividor.

Yo cometí, todos lo sabéis, locuras de juventud redimidas por el esfuerzo heroico con que contribuí

a sumar un color a la bandera del viejo solar hispano.

Luego tuve, a qué negarlo, locuras de vejez, pero ¿es que mi presencia en este lugar no es sobrado testimonio de que jamás las locuras me hicieron perder la cabeza, aunque parezca mentira?

Yo he tenido locuras de juventud y locuras de vejez, pero no puedo hacerme el loco nuevamente con ciega testarudez que no anida en mí, ante la realidad de sencilla grandeza que me dice con voz clara de qué lado cae la razón y a qué lado se inclina por el peso de la razón la esperanza cierta de una victoria próxima.

Por eso he vuelto como el hijo pródigo dispuesto lealmente a sacrificarme una y cien veces más si llega el caso, que llegará, fatalmente, de que, ganada por vosotros la guerra, necesitéis que alguien os ensanche la paz (expectació).

Y bien, seamos sinceros. Aquí han hablado los talentos y ahora os habla un corazón.

¿Quién sino yo ha de ser ese alguien? ¿Quién con más derecho? ¿Quién con más capacidad de sacrificio? ¿Quién?...

Yo ensanché, desde la clandestinidad, oculto mi númen bajo las sombras de un jipi-japa, la base estrecha y carcomida de un viejo régimen deshonorado, de la monarquía, de una dinastía carcomida, podrida (¡bravo!), sí, podrida, que amenazaba derrumbarse y que se derrumbó al fin (antes de lo que yo esperaba por cierto), arrastrando con su peso todos los oropeles del privilegio y todos los prejuicios de una injusta desigualdad social.

Vino la República y detrás vine yo y fui yo mismo quien ensanchó la base de la República joven para

que en ella hallaran asilo todos, absolutamente todos los españoles y para que vivieran en la derecha del Ensanche de la base de la república todos los buenos radicales que eran y son aún, a pesar de todo, carne de mi carne...

¡Ah!, pero no entraba en mi propósito, no, lo que ha sucedido después. Yo os lo juro con la mano puesta sobre el corazón. Yo que no soy cristiano, yo que hui de mi casa de Madrid para no convivir con los santos de sus paredes os lo juro en nombre de Dios. Yo os juro por mis sobrinos, porque carezco de hijos, que no fue ni remotamente propósito mío ensanchar la base de la República para que la hollara la planta vil del extranjero (ovació).

A fuer de hombre leal y magüer que yo soy un viejo león de la leonera ibérica he de confesar paladinamente que quizás mi ánimo generoso hubiera transigido con los portugueses, pero, francamente, con los alemanes no y con los italianos ni hablar. ¡No! ¡Mil veces no! ¿Que digo mil? ¡Dos mil quinientas veces no!

Una veu: —¿Y los meros?

L'orador: —¡Ah!

Pues como venía diciendo, yo soy un viejo león.

Pero, amigos, compañeros, ¡hermanos! Yo no soy, no, un viejo león decrepito postrado en las gradas de un trono de oropel, domesticado o adormecido por el fulgor oligárquico de la supersticiosa gracia de Dios.

Yo no soy ni quiero ser un viejo león escudido y desteñido, postrado ante el estrado de una dinastía de males hereditarios bajo el dosel polvoriento del árbol genealógico del mal, bajo la tradición infecta de la sífilis y la hemofilia hereditarias como el concepto intangible de la

telonia de despotismo avasallador y del escarnio de la desigualdad divinizada.

Yo, hermanos, oído bien, soy un león joven de fiereza rediviva, de fauces sedientas de justicia social, de igualdad y de fraternidad humanas.

Yo soy, nadie se asombre, un cachorro del pueblo enfurecido, viejo león restaurado y rejuvenecido por el aión tonificante de luchar, de quemar, de morir, de matar y de levantar el velo de las novicias, elevándolas a la categoría de madres.

¿Qué eco extraño emponzoña mis delirios por la evocación de estas rutilantes palabras señeras de combate frondas de revolución?

Parece que fué ayer y estas palabras sencillas y heroicas encuentran de nuevo amables resonancias en los ámbitos de mi corazón de hijo legítimo de la calle, de mi corazón de hijo del pueblo, remozado por la savia generosa del pueblo, en esta lucha titánica sin cuartel por la independencia gloriosa del suelo patrio.

Pobre fui y pobre vuelvo a vosotros, nada os puedo dar ni nada os puedo tan sólo devolver de lo mucho que os debo. («Bien». Murmuris d'aprovació.)

Sólo mis tristes despojos reintegraré a la tierra que me lo dió todo, a esta tierra escamecida por las máquinas infernales del invasor.

Yo que he comido el pan de la emigración, yo que me exilié voluntariamente, y no por cierto por temor de que llamaran mi quinta, pobre caudillo valetudinario, vengo ahora a comer con vosotros el panecillo de la guerra (es treu un llonquet de la butxaca. L'entusiasme desbordant i les aclamacions no deixen sentir les darreres paraules d'a-

Endevina, lector:

Quí és el lleó?

Quí hauria fet aquest discurs?

quest paràgraf. Se senten visques a l'Emperador de l'Avinguda de Francesc Lalet).

Yo, convertido por la vida en paladín y caudillo del arrepentimiento, nuevo emperador del espíritu de sacrificio, estoy presto si la salvación del país lo necesita a volver a empuñar la palanqueta de la Administración pública, el timón de la nave del Estado o la brújula del navío corso de la oposición.

Estoy presto a sacudir con mano dura, con pulso firme, firme el gesto y serena la mirada, la piel de toro del viejo solar hispano arrojando de ella la mácula profanadora del fascismo.

Pero también tengo el pecho abierto a las caudalosas corrientes de las cataratas de la generosidad para volcar sobre Iberia irredenta i desbordarlo en las orillas ribereñas de la civilización de la vieja Europa el bálsamo de la comprensión, el sedante del apaciguamiento, el premio de la Paz para todos los hombres de buena voluntad.

Yo no digo, como dijo don Camilo Flammarion, el sabio autor del Calendario Zaragozano, que me parece que dijo «dadme una palanca y levantaré el mundo», yo digo, sencillamente, dadme una palanqueta y abriré el mundo para ver qué siniestro designio se incubaba en sus entrañas de fuego... (gran ovació).

Yo no quiero que la historia diga de mí que en este momento crucial de los destinos vengo por los destinos. Ni quiero que se crea que vengo en plan de camorra ni tan sólo a ejercer los sagrados derechos de la obstrucción parlamentaria. Yo vengo a postrarme de hinojos en el altar de la patria donde se consagran los corazones generosos y las voluntades limpias del pecado de

la demagogia y del rencor: yo no traigo la paz ni vengo a por ella.

Yo no vengo a llevarme nada (rumors d'aprovació), pero hay un hecho incontrovertible y es que yo estoy aquí ante vosotros y con vosotros.

Estoy aquí y pienso, luego existo... y os hablo, luego me escucháis y no pasa nada.

Considerad el alcance fabuloso de significación clara que este hecho contiene en sí y pensad que, específicamente, como síntoma es principio y fin de todos los optimismos y de todas las risueñas esperanzas, incluso de las mías...

Y, para terminar, os pido que consideréis mis palabras y mis hechos y que abráis un crédito de vida en este porvenir claro y sonriente que se nos presenta ante la vista a todos los que amamos la vida en sí.

Poneos la mano en el pecho y, si encontráis a faltar algo de valor, pensad que yo no he vuelto solo...

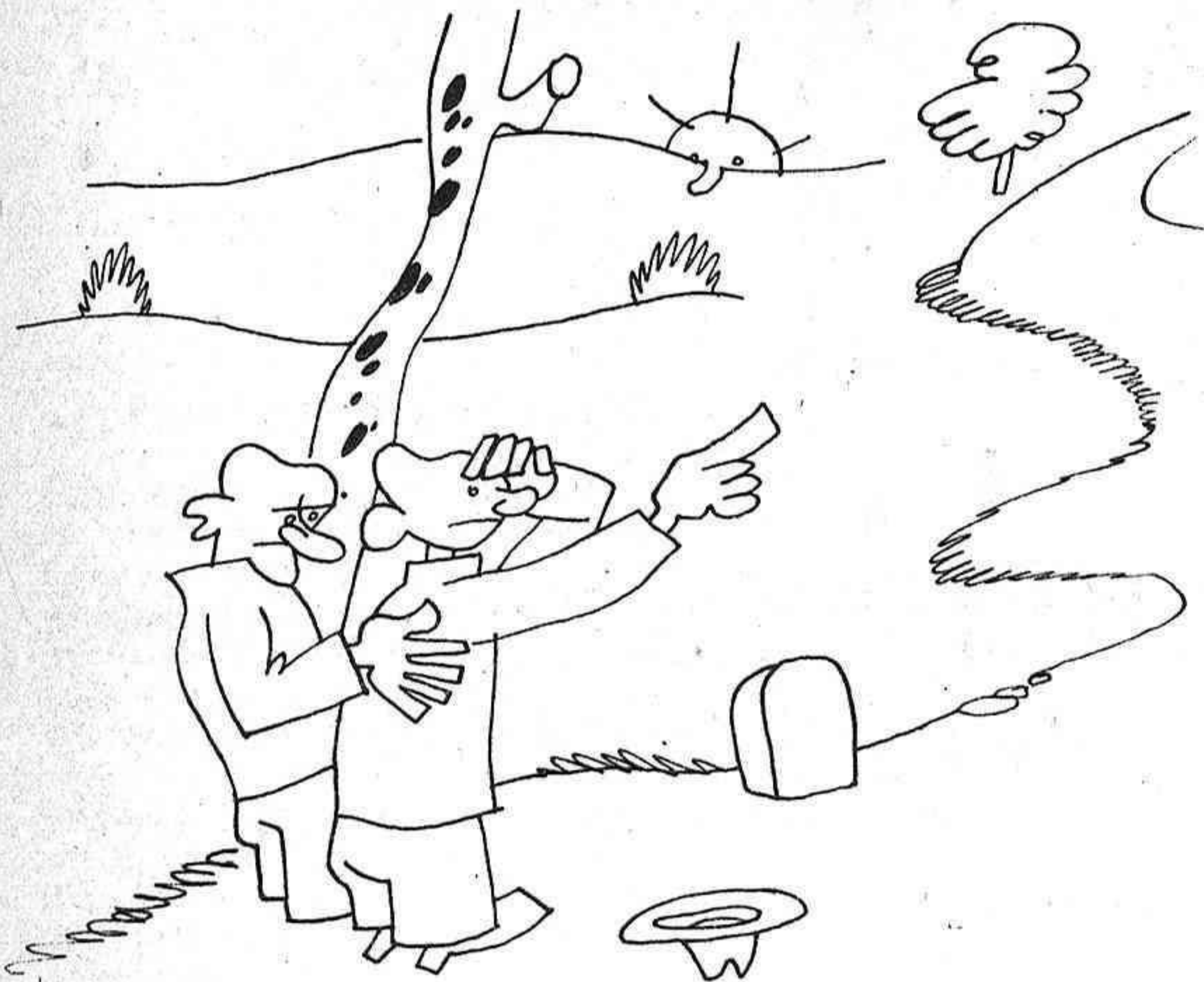
Cerrad las compuertas del castillo de nuestra epopeya, levantad el puente y que no vuelva nadie más, si no, caeremos en el funesto precedente de ser muchos en el reparto y revivirán las envidias y las discrepancias empañando el nuevo nimbo de gloria que iluminará mañana la bandera invicta de nuestra España independiente... He dicho.

L'orador, enmig de grans aclamacions, rep efusives abraçades de molts diputats, el nom dels quals sentiríem haver de recordar.

En el fragor d'aquest entusiasme, un amic nostre de tota la vida ha recuperat casualment un rellotge i cadena que li prengueren en un esdeveniment semblant fa trenta anys aproximadament.

Pere Gallari

— El cardenal Segura? Fugi, home, fugi!
— M'hi jugo un peix.

L'ART QUE ES BELLUGA

El senyor Joan Merli se'n vol anar a criar poulains a la Pampa

Desesperats ja de trobar una informació prou innocent perquè no cridés l'atenció del Totpoderós i el seu Llapis del Destí i que, al mateix temps, pogués interessar els assidus lectors de «Crònica», ens havíem deturat a la Rambla, badant davant d'aquell pintor rotativa, quan vàrem veure que, molt interessat i amb unes grans exclamacions se'l contemplava un vell conegut nostre.

—Vós ací, Merli? Però si us feia fora!

—Jo també, però ja ho veieu; encara he de córrer per aquesta terra malagraïda sense poder ésser útil a la pàtria.

—I doncs, que no us volen, al front?

—Al front? Què és, el front?

S'hi donà un cop i afegí:

—Ah, sí...! Voleu dir a la guerra? I ara! Jo soc home de pau! Per quí m'heu pres? Jo sóc un artista! No és pas al front on jo puc ésser útil a la pàtria. M'hi podrien ferir, o matar, que seria pitjor. El meu front el tinc a la reraguarda.

—De qui?

—A la reraguarda de la reraguarda; i, si convé, a la reraguarda de la reraguarda de la reraguarda. Només us he de dir que em preparava per anar-hi, però en aquest país d'olla tot surt malament. Ja la guanyarem, ja, la guerra d'aquesta manera. Només heu de pensar que jo havia de conquerir l'Amè-

rica del Sud i mentre jo soc ací, aquell front està desguarnit i ja heu vist el que ha passat a la Societat de Nacions. Aquests sud-americans volen que se'ls faci la gara-gara i sinó et voten en contra.

—Però, vós, què hi hauríeu anat a fer a Amèrica?

—Vós direu, exposicions; ja us he dit que soc artista.

—Ah! Que potser seríeu vós el de l'«Exposició de Pintura i Escultura Catalana a Buenos Aires, 1937»?

—El mateix. El que manquen, només, són les obres.

—Les obres?

—No ho dieu, però les obres. Aquests artistes són uns ganduls. Es pensaven que amb l'Exposició Triennale de Venècia, on se les han quedades, amb la Nacional de Madrid i amb la d'art català de Mèxic, que s'han perdut, ja havien treballat prou. Diuen que no tenen temps, perquè la de Buenos Aires es fa massa de pressa. No tenen temps i mireu aquest: cada tres minuts un quadre. Això és art revolucionari! I encara, per acabar d'enredar les coses, ve el Sindicat de Pintors i Escultors i se'm gira d'esquena. Si això és viure a la reraguarda... Això és morir al front!!!

—Ja té raó, ja; i amb el necessari que és

anar a Amèrica a fer propaganda de la nostra guerra!

—Guerra? Quina guerra? Ah, ja, la guerra, vol dir. No. Precisament la propaganda s'ha de fer de la no guerra. Res de guerra. On aniríem a parar si per una indiscreció es trenqués la neutralitat? Per això hem invitat els artistes catalans neutrals que són a París i per això oferim un avenç als que no tenen recursos. Ah! Però els que ací s'estimen més anar a la guerra, ja s'ho trobaran, ja!

—I això? Us venjareu quan tornareu?

—I, qui us ha dit que tornaré? Vós ja feu suposicions mal intencionades. Veiam: què és el que us ho fa suposar?

—Perdoneu; no us volia ofendre; només volia saber com us ho faríeu per deixar-los servits.

—Molt senzill. Invitaré en Camps Ribera i ja està.

—Ja està? Per què?

—Es ben senzill! Com que en Camps Ribera és el salvador de les obres salvades ací durant la revolució, tenint en Camps Ribera tindrà tots els pintors. **Voilà**, que diuen al circ equestre.

—I a París.

—Té raó; mai no m'hi havia fixat.

—I a l'Argentina, què penseu fer?

—Pues verà, compadre: aquí en la Pampa pondré una milonga y en el campo verde aquende el Ande, un criadero de «poulains». Y vistiendo el traje gaucho exhalaré mis penas en el bandoneón y, mi viejo, veré pasar el tiempo. ¿Le parese poco?

—I quines seran aquestes penes?

—¡No haber gegado antes, compadre!

AQUEST NUMERO
HA PASSAT PER LA
CENSURA

LA SARDANA

La sardana és la dansa més bella de totes les danses que es fan i es desfan. Ho digué Maragall i L'ESQUELLA amb pausa i amb mida ho va proclamant. Ja es decanta a l'esquerra i vacilla, ja volta a la dreta dubtant i s'entorna i retorna intranquilla, passant la frontera i a França tornant. Fixa's un punt i es detura amb l'orella... I a l'aguait arrencant-se novella, diners va exportant. L'esperança és la cosa més bella de totes les coses que es fan i es desfan.

LES GRANS INSTITUCIONS DEL

P.I.C.A.

La dona, cal
aprofitar-la
per la rera-
guarda

(Partit Idoni de Capacitats Aplegades)

Secció d'orientació femenina a la reraguarda

El P. I. C. A., conseqüent amb la seva línia recta (la distància més curta entre dos punts), ha tirat al dret. No ens referim al dret dels pobles ni al dret de les ciutats, no. Ens referim al dret que té tot Kropotkin de fer organitzacions i desorganitzacions i desfer organitzacions i desorganitzacions.

Emparats en aquest dret que ningú no ens pot negar ni gairebé discutir, estem disposats a donar heroicament el pit com qualsevol dida collectivitzada. Deixem el pit i anem al gra.

Es tracta no res menys que hem constituït el S. O. S., que com ja ha endevinat el lector, és un Sindicat de Socors vitals; el Sindicat d'Obreres del Socors.

Aquest Sindicat té per objecte la defensa i orientació de la dona en la lluita de la reraguarda. Cal valorar les aptituds de la dona i canalitzar-les perquè donin el màxim rendiment.

Nosaltres hem cregut que la millor manera de resoldre aquest difícil problema consisteix en consultar les mateixes dones sobre el que han fet durant tota la seva vida —però que ho diguin sincerament, eh?— i el que pensen fer en l'esdevenidor i el que elles creuen que millor poden fer.

Avui publiquem la primera resposta al nostre qüestionari d'una autèntica lluitadora: la encara jove Pepeta Recolons i Aiguafreda.

Noms i cognoms: *Pepeta Recolons i Aiguafreda.*

Adreça *Les Rambles, Sindical S. O. S.*

Edat *25 anys.* Data *Fa 25 anys.* Soltera? *no.* Divorciada? *no.*

Vidua? *no.*

Has tingut fills? *No* Quants? *Ningú.* Quants viuen? *Tots.*

Quina edat tenen? *Indefinida.*

1. En què has treballat des que tenies 14 anys? *En res.*
2. El darrer ofici que feies t'agradava? *Molt.*
3. Quin ofici o professió és la que més t'hauria agradat d'escollir? *Llebrer de carreres.* Per què? *Considero indiscreta la pregunta.*
4. COM A TREBALL DE GUERRA QUINA PROFESSIO CREUS QUE MILLOR PODRIES EXERCIR?
5. Escriu-ne altres tres més que també creguis que podries fer *Passejar en "golondrina". De mujer fatal. Vendre "tabaco y cerillas".*
6. Quins treballs fas amb més facilitat? *Anar al llit.*
7. Quins treballs fas amb més dificultat? *Deixar el llit.* Per què? *Perquè m'agrada el llit.*
8. Quan temps has anat a l'escola? *No me'n recordo.*
9. Quins coneixements tens? *Llengües i una mica de mecanografia.*
10. Quines coses saps? *Uix! Que sou atrevit.*
11. De què fan els teus pares? *El que poden.*
12. De què fan els teus germans? *Obrers del manubri.*
13. Quantes persones viuen amb tu i què fan? *Viuen moltes i totes fan el mateix.*
14. Tens algun familiar al front? *Home... al front precisament, no; però, això sí, són antifeixistes de tota la vida.*
15. Tens algun familiar comprès en la mobilització? Quina edat té? *No. Setanta cinc anys.*
16. Subratlla en cadascun dels grups següents els tipus d'ocupació que prefereixes.

a) treballar a l'aire lliure — treballar en local tancat.

b) tenir tractes amb públic — no tenir tractes amb públic.

c) manejar coses — treball intel·lectual.

d) anar i venir — restar quieta.

e) treballar sola — treballar amb companyia.

f) treball exacte — treball de fantasia.

g) treballar sempre igual — treball que de tant en tant variï.

h) treballar al dematí — treballar a la tarda.

17. Practiques algun esport? *Sí.* Quin? *Les carreres de cavalls.*

18. Et canses fàcilment? *Es clar que sí!*

19. Ets impressionable? *Sí. M'han fet moltes fotos.*

20. Et mareges si estàs en un lloc massa alt? *Em marejo tant que m'indigna que algú em digui: puja aquí dalt.*

21. Recordes si has perdut alguna vegada el coneixement (desmai, atac, etc.). En cas afirmatiu, quant i com. *Sí, una vegada que amb un xicot vaig mirar les estrelles des de Les Planes. Després he perdut moltes vegades el coneixement sense mirar les estrelles.*

22. Tens bona vista? *Em perdo d'idem.*

23. Sents bé? *Sento un pes al cor.*

24. El teu estat de salut és bo? *El meu estat de salut és intessant.*

25. Quines malalties has tingut? *No vui dir-ho.*

26. Què et molesta menys, la calor o el fred? *Em molesta de vegades més la calor i de vegades em molesta més el fred.*

27. Quant peses? *Menys que Primo Carnera.*

28. Quina alçada tens? *Sense sabates, com Napoleón poc més o menys.*

«L'Esquella», Indústria de Guerra

Posats a ésser «insubstituïbles», els que fem L'ESQUELLA en som més que ningú, puix que als nostres domicilis respectius les nostres mames i els nostres papas diuen que tenim més gràcia que ningú.

Nosaltres no negarem que té gràcia treballar en una fàbrica de forats de regadora, per exemple, i fer declarar aquesta fàbrica Indústria de Guerra i insubstituïbles els seus obrers per tal que no hagin d'anar al front.

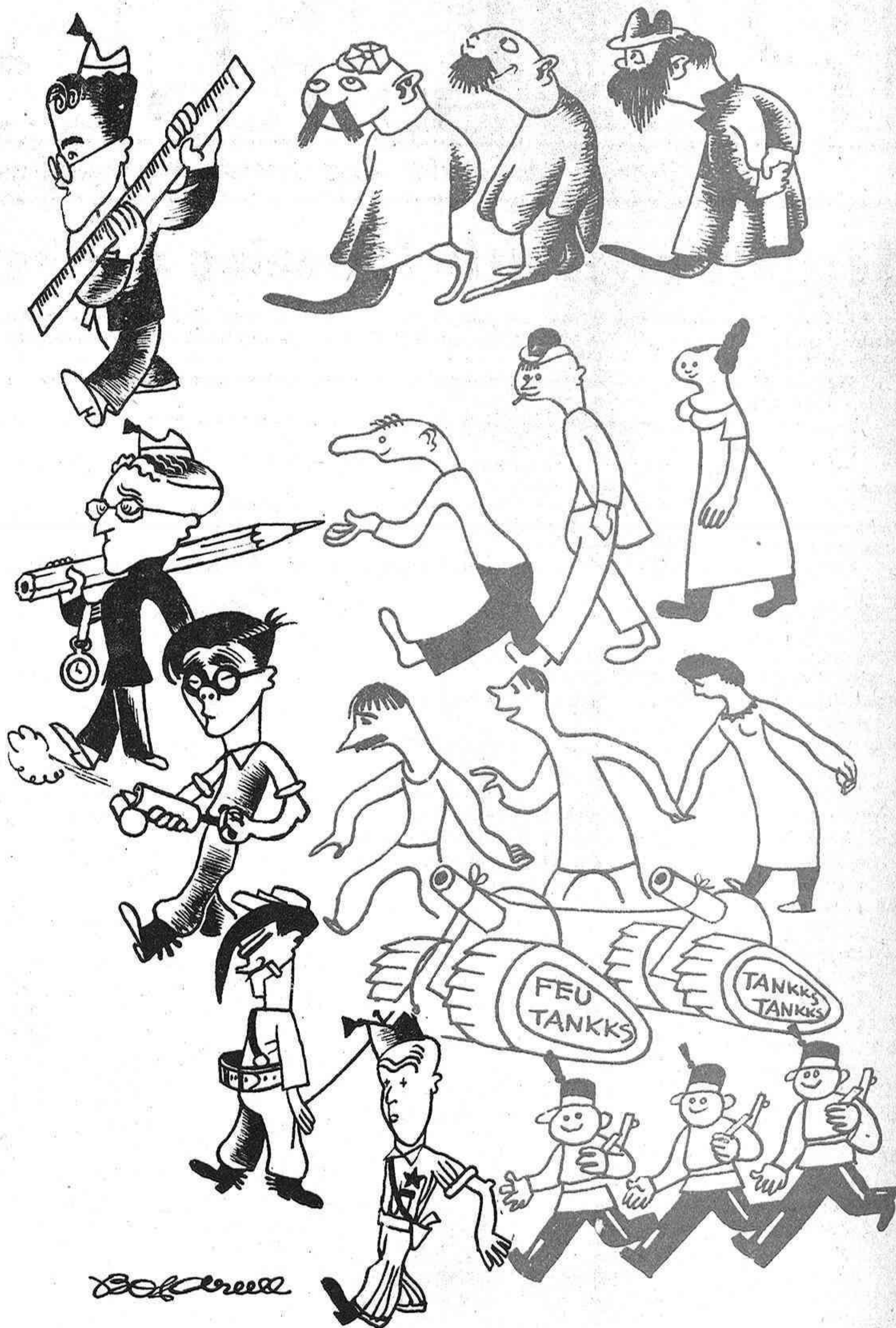
Però els que fem L'ESQUELLA en tenim més de gràcia, i per a convertir el nostre divertit setmanari no se'ns ha acudit res més que engegar cap al front els cinc millors ninotaires que teníem a casa, que es com dir els cinc millors dibuixants del món.

Els cinc autèntics «imprescindibles» de L'ESQUELLA que hem engeiat cap al front són: Tisner, Martí Bas, Calder, Nyerra i Subirats, i el millor és que no els hem engeiat sols, sinó acompanyats de sengles generacions dels ninots creats per cada un d'ells.

Ací podeu veure-ho com Nyerra comanda una secció d'heroics «homes morses», d'aquells bigotuts que animaven L'ESQUELLA amb fecunda peculiaritat, i com Tisner comanda tisners i Subirats, subiratsos i Kalders, caldersos i Martí Bas comanda una secció de tanquistes d'aquells que a còpia de «fer tancs, tancs, tancs, que són el vehicle de la victòria», han anat a parar a les banys de l'enemic.

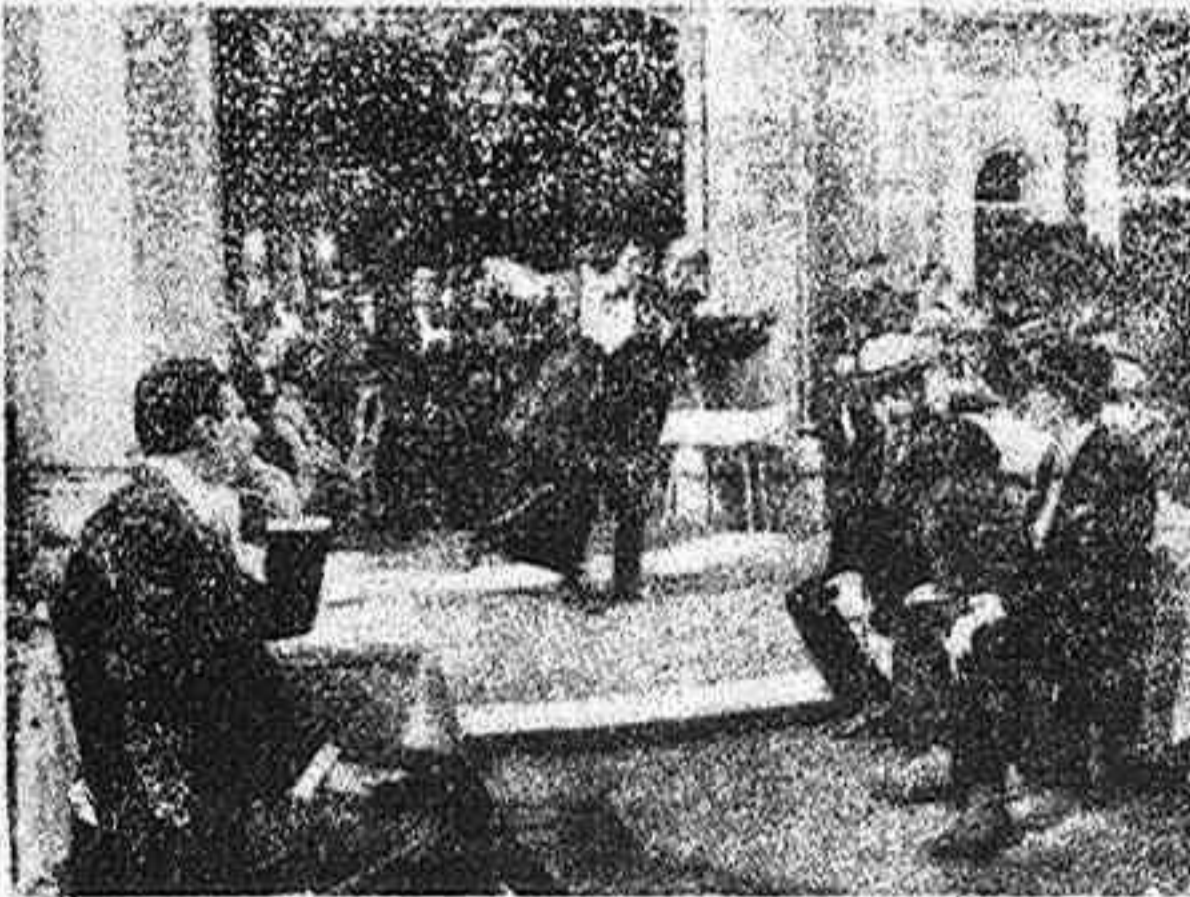
Val a dir que amb l'heroic exemple que han donat els nostres valents «imprescindibles» de L'ESQUELLA, no ens sabria gens de greu fer proselitismes encara que fos mal vist.

LA CAMARADA REDACCIO

ELS GRANS ESPECTACLES PUBLICS

El «Comité Económico de Cines» continua la seva abnegada tasca d'educar històricament el respectable públic

He aquí una danza atrocemente libidinosa y diabólica. Obsérvese la expresión de perversidad de los bailarines en contraste con la serena actitud del director de orquesta.

El caballero del primer término se toca reflexivamente la barbilla, escandalizado ante tan refinado libertinaje

(Es una foto «Comité Económico de Cines». Lo mejor del programa.)

Els econòmics del cinema, en tra que el públic cregui el contrari, disposats a fer tota mena de sacrificis, no han vacillat en llançar-se a les grans despeses que suposa la reivindicació de les pel·lícules que feien la felicitat dels nostres estimats avis.

A un esperit simplista i superficial, a un esperit trivial o frívol, aquesta tasca instructiva del «Comité Económico de Cines» potser el farà riure. Els econòmics ja contenen amb aquesta rialla, ja, però tenen la suprema gallardia de restar indiferents a les mesquineries dels que creuen que el cinema ha d'ésser un espectacle divertit. El «Comité Económico de Cines» considera que el cinema no ha de divertir, sinó molt al contrari, ha de fer reflexionar, ha de fer pensar a les masses el que era aquest art en els seus orígens i d'aquesta manera enfortir en l'espectador el seu esperit de sacrifici, tan necessari avui en la reraguarda. Aquest és el noble i altruista ideal que anima els econòmics del cinema i que si bé el públic ha de passar per taquilla per assolir aquest ideal, val la pena, doncs així serà un ciutadà digne de la causa del proletariat ibèric.

Ara va l'argument de la setmana. Sense traduir, naturalment.

LA SIRENA (Pathé Frères)

Argumento:

El Genio del Mal, por un capricho de sus inscrutables designios, hizo malvada a la heroína de este film.

Sirena, que así se llama, es hija de un modesto maestro nacional de primera enseñanza.

No es bella, pero tiene en sus ojos un resplandor cautivador, es felina, ondulante, provocativa y coqueta, con todo lo cual atrae a los hombres, hechizándolos con el filtro envenenado de su perversidad.

Su primera víctima, naturalmente, es su marido, un honrado y sapientísimo doctor, al

AVIAT DONARA A CONEIXER ELS ORIGENS DEL CINEMA ALS NOUS PREUS DE COSTUM

que escarnece despectivamente en el lecho de un músico, en el lecho de un actor, en el lecho de un tenor, en el lecho de un filósofo y en el propio lecho conyugal.

¡Abyecta mujerzuela!

El marido muere a causa del dolor y de una infección gástrica, al tiempo que la maldice cuando presente la proximidad de la tumba fría.

La infiel, viuda al fin y ávida de libertad, marcha alegremente a París, donde hace felices a muchos hombres y luego los convierte en desdichados guñapos humanos.

Para escapar del asedio de un enamorado ciegamente obstinado, la Sirena se va a un pueblo de pescadores para continuar sus pecaminosos desvaríos.

Para ella el amor es sólo un pasatiempo, una liviandad, como una comida de dos duros y los hombres son para la pérdida unos míseros muñecos de trapo a los que abandona después de haberles destrozado previamente el corazón.

Pero en el pueblo de pescadores se encuentra con José. Encontrarse con José no es como encontrarse con cualquier señorito domesticado de la ciudad. No; no es lo mismo, como pronto vamos a ver.

José la ama con feroz e incontenida pasión, con furia salvaje y desbordada y con estrépito infernal.

Pero ¿y la madre de José? También la madre de José, como cualquier juez, entiende en el asunto.

Celosa guardiana de su hijo, trata de arrancarle a su hijo su fatal pasión.

Pero el hijo descarriado falta al respeto a su madre, enviándole de palabra a una fétida materia, se burla del amor de su dulce prometida, con la que iba a casarse al florecer los almendros. Hasta hace poesías José. Es un hombre enamorado.

Un día la Sirena ha llevado su audacia y su desfachatez hasta el extremo de presentarse en casa del pescador. La madre del pescador sale a abrirle.

—¡Maldita! ¡No osé hollar el umbral de mi honrada casa!—grita la madre.

—¡Señora, contenga sus extemporáneos ímpetus—replica la deleznable pecadora.

—¡Salga de mi presencia!

—¡Jamás!

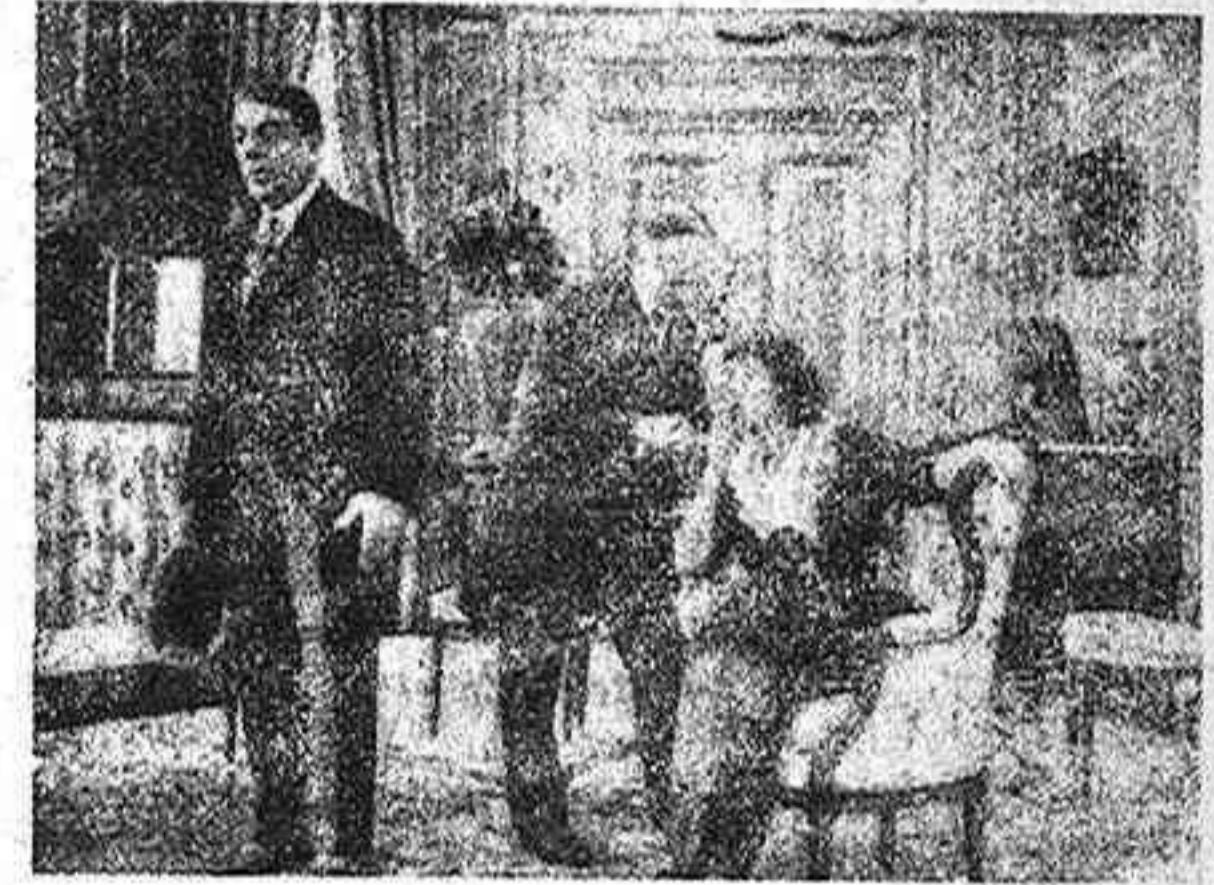
—¡Salga!

—¡Imposible ilusión.

—¡Salga o habrá de responder ante el juicio de Dios!

—Permítame sonreír.

—Se lo permito, pero antes permítame romperle la cabeza.

En esta horrenda escena de depravación observamos a Sirena entregada a uno de sus nefastos vicios! Está —trabajo cuesta creerlo— fumando!

El caballero que le da fuego con aspecto de apacible padre de familia, es un ente abyecto que abriga hacia la mundana mujer inconfesables y salaces apetitos.

¡Cuanta aberración!

(Es una foto «Comité Económico de Cines», naturalmente.)

—¡Ja, ja, ja! (Con risa maligna.)

—Mi hijo no se lo llevará una... (Alusión popular impublicable.)

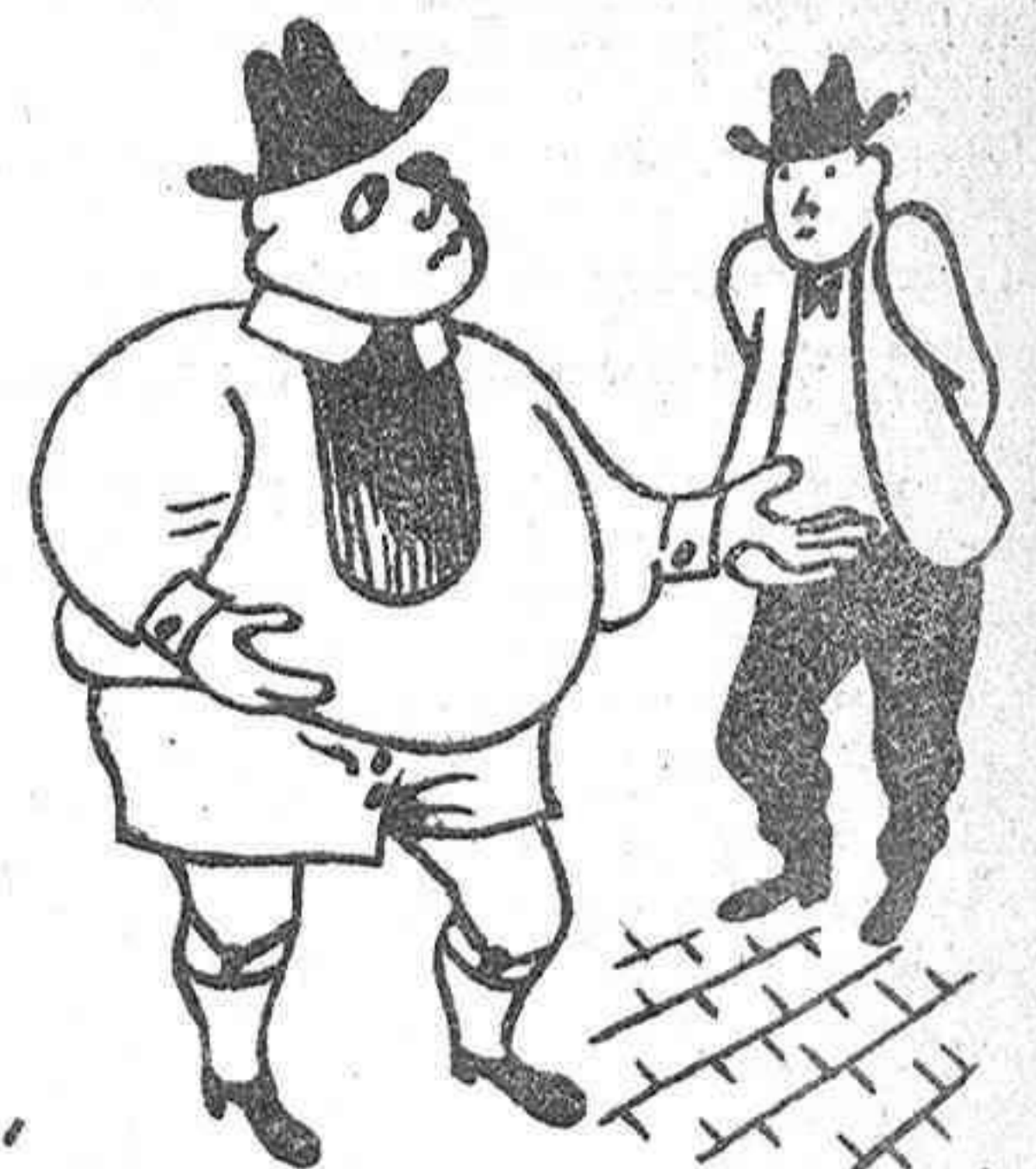
—¡Ja, ja, ja! (Risita aviesa.)

La madre, ante esta provocación de la mujerzuela, coge una maza y «¡zas!», no, no; «¡zas!», no, sino «¡chaf!», le aplasta la cabeza.

La libertina cae muerta como si hubiera recibido un mazazo en la cabeza.

La moraleja de esta película es que no hay ningún amor tan contundente como el amor maternal.

I aquesta pel·lícula educadora dels sentiments humans la devem, encara que ens la faci pagar, al «Comité Económico de Cines», que durant tota la temporada està disposat a donar semblants films d'avantguarda a la nostra reraguarda.

— No s'estranyi. Es que fa més d'un any que les tintorerías estan col·lectivitzades.

INFORMACIO ESTRANGERA

El rei de Roma

Roma, 2. — En retornar de Berlín el Mussolini de Roma, ha referit que el «führer» Canceller i els seus cofrades de follia s'estranyaren molt que no hi anés amb ell al triomfal viatge de consagració de l'eix Roma-Berlín, el rei de Roma, Vittorio Emmanuele.

Diu que al seu pas pel Tercer Reich tothom demanava al «duce» pel rei de Roma i Mussolini, tot fent-se el distret per despistar, anava dient a tothom:

—No l'he portat perquè com que és tan petit...!

“Flechas rojas”

Salamanca, 3. — Franco acaba de crear una gran condecoració «nacionalista» destinada a fer contents els murrís i a anar-los pagant d'alguna manera l'ajut que li han prestat envaint les terres de l'Espanya rebel.

Aquesta nova condecoració, que porta el petulant i ensems paradoxal nom de «Flecha roja», ha estat atorgada tot seguit als tres personatges amb els quals es considera més endeutat el «generalíssim de polsera».

El rei de Roma Vittorio Emmanuele, l'Emperador d'Etiòpia (?) Mussolini i el «führer» Canceller Adolf.

El rei petit ha dit que no es pot clavar la «flecha roja» si no li treuen l'espina que porta clavada al cor, sota pena d'haver-se de fer un altre forat, i com que és tan petit, té por amb tants forats de semblar una regadora.

S'adherirà Franco a l'eix?

Berlín, 4. — Hom espera als centres polítics i diplomàtics del Tercer Reich, que aviat s'adherirà Franco, com a cap del territori nacionalista rebel d'Espanya, a l'eix Roma-Berlín, per la salvació de la cultura occidental.

Encara no se sap la fórmula diplomàtica i de dret internacional, ni la manera pràctica que emprarà Franco per adherir-se a l'eix Roma-Berlín, però tothom sospita amb fonament que Franco s'adherirà a l'eix per la punta.

Almenys així ho fan suposar tots els antecedents.

L'intervencionisme

Makalé, 4. — Nombrosos fugitius súbdits de l'encara no reconegut Imperi de Roma, han confirmat que un considerable cos d'exèrcit, constituït per indígenes abissinis, i degudament armats, àdhuc amb tancs i tota la pesca, empaiten els soldats de Mussolini com si fossin conills, pel sagrat recinte transcontinental de l'Imperi Romà que és Abissínia.

Davant d'aquest escandalós atemptat al Dret Internacional, les autoritats italianes d'Etiòpia han pensat en la urgència de constituir un Comitè de no intervenció africana i una Societat Africana de les Nacions d'Europa i tots els seus Comitès i Conferències de potències més o menys mediterrànies que calguin per fer front a la situació.

La resolució de la Societat de Nacions, refusada

Ginebra, 44 (Urgent). — Posada a votació la resolució que referent a la invasió d'Espanya havia aprovat ja el Consell, l'Assemblea de la Societat de Nacions l'ha refusada per minoria.

Totes les nacions d'Europa han votat a favor de la resolució, que és com si diguéssim a favor de la República Espanyola, menys Albània i Portugal.

Aquests dos països, per una gran minoria de vots, contra més de trenta, ens han der-

rotat, tot proporcionant-nos una nova victòria moral.

Ah! Les repúbliques sud-americanes descobertes per Colom s'han abtingut.

Als cercles confortables i gran hotels de luxe de Ginebra ha renascut la tranquil·litat... i els bons aliments.

Hom espera encara l'esdevenidor enlluernador que ofereix el projecte d'una propera conferència tripartita que, segons els desigs d'Itàlia, hauria de celebrar-se entre quatre potències.

Aquí, no hi havia hagut les Patrulles de Control?

EDICIONS U. G. T.

Acaba de posar-se a la venda el llibre biogràfic "**Antoni Sesé**" amb tota l'actuació del malaurat lluitador obrerista

De venda en quioscos i llocs de periòdics

PREU: 3 PTES.

Distribuïdors exclusius per a tot Catalunya:
P. A. C. O. D.
Rambla del Mig, 17 - Barcelona

Ha sortit l'interessant quadern

"LA UNIO GENERAL DE TREBALLADORS I LA MUNICIPALITZACIO DELS SERVEIS"

de les "Edicions U. G. T."

De venda en quioscos i llocs de periòdics

PREU: 0'75 PTES.

DISTRIBUIDORS EXCLUSIUS PER TOT CATALUNYA:
RAMBLA DEL MIG, 17 - BARCELONA P.A.C.O.D.

Llegiu

LA CORRESPONDENCIA INTERNACIONAL

EL N.º 42 PUBLICA ENTRE ALTRES ARTICLES:

La sección trotskista de la Gestapo.

¿Cómo salvar a las víctimas de los fautores de guerra? ¿Cómo impedir la conflagración general?

La entrevista Hitler-Mussolini.

Discurso de Litvinof en la sesión del 21 de Septiembre de 1937 de la 18 sección de la asamblea de la S.D.N.

La semana de política internacional.

DEMANEU-LA A TOTS ELS QUIOSCOS

PREU: 0'25 PTES.

DISTRIBUIDORA DE PUBLICACIONS P. A. C. O. D. BARCELONA
RAMBLA DEL MIG 17

ACABA DE POSAR-SE A LA VENDA L'OPUSCLE

"Trotsky, Doriot, Hitler"

en el qual es posen de relleu les proves materials de com el trotskisme s'ha convertit en l'avantguarda del feixisme

PREU: 1 PTA.

DISTRIBUIDORA DE PUBLICACIONS P. A. C. O. D. BARCELONA
RAMBLA DEL MIG 17

ACABA DE SORTIR EL TERCER QUADERN DE LA SERIE SETMANAL « EL SOLDADO DEL PUEBLO » TITULAT

"EL ATAQUE"

Editat pel Partit Comunista d'Espanya

PREU: 0'35 PTES.

DE VENDA EN QUIOSCOS I LLOCS DE PERIODICS

Distribuïdors exclusius per a tot Catalunya: P.A.C.O.D. Rambla del Mig, 17
Barcelona

Acaben de sortir els quaderns amb les intervencions de

ARDIACA COLOMER COMORERA I VALDES

en la 1.ª Conferència del Partit Socialista Unificat de Catalunya, editades en català i castellà

De venda en quioscos i llocs de periòdics

PREUS: 0'25, 0'30 i 0'50 PTES.

Distribuïdors exclusius: P.A.C.O.D. Rambla del Mig 17

HA ESTAT POSAT A LA VENDA L'INTERESSANTISSIM QUADERN

« LA LLUITA DECISIVA »

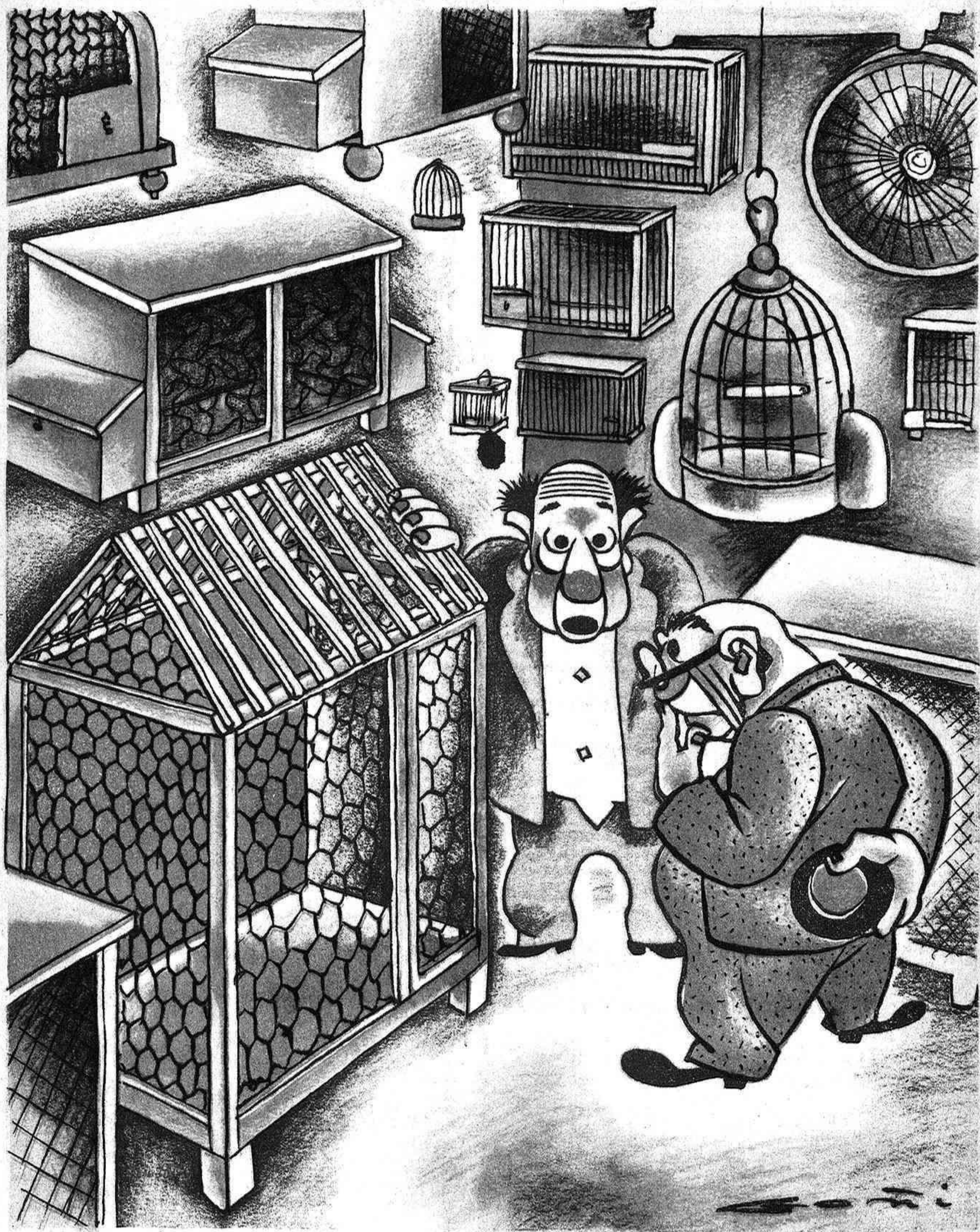
de J. A. OVSEENKO

Ex-cònsol de la U. R. S. S. a Barcelona i actual Comissari de Justícia a la U. R. S. S.

DE VENDA EN QUIOSCOS I LLOCS DE PERIODICS

PREU: 0'25 PTES.

DISTRIBUIDORS EXCLUSIUS PER TOT CATALUNYA:
RAMBLA DEL MIG, 17 - BARCELONA P.A.C.O.D.

— Una gàbia més gran? Però què hi vol posar?
— Una parella de vaques.